

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 3.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

Abonament:
Exemplarul 5 Lei
Pe un an 200 Lei

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

DIN ÎNDURAREA BUNULUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI
EPISCOP ROMÂN UNIT DE ORADEA-MARE, etc., etc.

*Veneratului Cler și Iubitului Popor Credincios din Eparhia Noastră, Dar și Mântuire dela
Dumnezeu și Binecuvântarea Noastră Arhierescă.*

„Celce mănâncă trupul meu și bea sângele meu,
are viața vecilor și eu îl voi învia în ziua cea
de apoi“.
Io. 6, 54.

Iubiți Frați și Fii,

Luminatul praznic al Invierii Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos a sosit din nou. Părinții trupești și sufletești se nizuiesc să facă plăcere și bucurie fiilor lor: cei trupești prin pregătirea de daruri și îmbrăcăminte de sărbătoare, cei sufletești prin îmbrăcarea fiilor lor sufletești în haina cea veselă și strălucitoare a grației sfințitoare, ce le-au dat-o prin deslegarea de păcate în sfânta Taina a Mărturisirii, ba chiar și prin îmbrăcarea altarului și a bisericii Domnului cu haine curate de sărbătoare. — Păstorul și părintele vostru al tuturor să n'am vorbă de bucurie, vorbă de mângâiere către sufletele voastre trudite de greutățile și năcazurile vieții? Ba da, am, pe care în cele ce urmează cu toată întinderea sufletului mă voi nizu să vi-o împărtășesc din belșugul inimii mele de părinte și păstor al vostru.

Iubiți Frați și Fii, Cu prilejul acestui praznic luminos sufletul nostru al tuturor zboară cu amintirea la acele locuri și întâmplări cari formează tocmai miezul acestei sărbători; adică la învierea faptică a Domnului nostru Isus din morți și la arătările sale minunate și pline de dragoste prin cari s'a înfățișat multora din aceia pe cari îi iubea Inima Sa Dumnezeiască. Astfel ne spun Evangheliștii, că dumnezeescul nostru Mântuitor a învrednicit cu arătarea sa pe acea, care mai înainte era păcătoasă, pe Maria Magdalena, dar care s'a întors cu toată dragostea

inimii sale către Acela, pe care îl știă Izvorul Vieții; arătat-s'a și Apostolilor săi, ca să-i mângâie și să-i întărească după cele ce s'au întâmplat cu Dânsul și tot în aceeași zi s'a arătat și însoțind pe cei doi învățați la Emaus, când le-a tălmăcit lor Scripturile arătându-le cele ce trebuia să se întâmple cu Mesia și prin frângerea pâinii dându-le lor Sfânta Euharistie le-a deschis ochii să-l cunoască, deșteptând în ei credință, iubire și umilință. Acești învățați hrăniți cu trupul lui Hristos, aprinși și de cuvintele Lui prin cari le-a grăit, convinși de înviere, plini de dragoste cevoiau s'o împărtășească și celorlalți, muștrându-se întru umilință că nu l-au cunoscut pe drum, deși era seară, aleargă la ceilalți să le spună bucuria.

Iubiți Frați și Fii, Strămoșii noștrii, gustând din pomului binelui și al răului, au învățat să cunoască răul; învățații din Emaus gustând din pâinea vieții, ce le-a dat-o Domnul, au învățat să cunoască binele. Despre această pâine a vieții ce ne-a lăsat-o și nouă Domnul, despre simțămintele sufletești cu cari trebuie să o primim și noi de vrem să-i simțim gustul ceresc, vreau să vă învăț cu prilejul acestei sărbători a Invierii Domnului, sărbătoare care ne aduce aminte de învierea trupurilor acelora, cari cu vrednicie se împărtășesc cu Trupul și Sângele preascump al Domnului.

De ce nu simțesc toți creștinii, *Iubiți Frați și Fii,* efectele minunate ale prezenței lui Isus Hristos când primesc Sfânta Taină a Euharistiei, așa dupăcum au simțit-o aceasta învățații

din Emaus? N'o simțesc, pentru lipsa de pre-gătire cuvenită la primirea unei așa sfinte hrane. N'o simțesc, pentru că n'au făcut, poate, o mărturisire sinceră și adevărată, așa după cum cere sfințenia acestui mare dar lăsat nouă de Isus Hristos, ci în tainițele sufletului lor ascund, poate, unele păcate secrete ori nemărturisite bine. N'o simțesc, pentru că nu vreau să se lapede de anumite păcate ușoare, cum sunt mânia, lipsa de dragoste sinceră față de aproapele, lipsa de fapte bune creștinești, alipirea prea mare către unele lucruri ori persoane omenești și altele, cari toate nu lasă ca sufletul nostru să se aprindă de o mare și înflăcărată dragoste către cel ce ni se dă în Sfânta Euharistie.

O altă piedică care închide în inima noastră izvorul adevăratei bucurii și fericiri, este lipsa de intențiune dreaptă în cuminecare. Mulți primesc sfânta Cuminecare numai din obicei, de formă, din poruncă ori imitând pe alții, pe când adevărata cuminecare trebuie să se facă cu gândul curat de-a plăcea lui Dumnezeu și de-a ne spori sfințenia sufletească. Numai cei ce o primesc așa, se împărtășesc de bucuriile ei. Mana cu care a hrănit Dumnezeu pe Evrei în pustie avea gust cum voia fiecare, după cum ne spune împăratul Solomon în cartea Înțelepciunii sale (cap. XVI, v. 20—21): „*Cu hrană îngerească ai hrănit pe poporul tău, și pâine gata ai trimis lor din cer fără de osteneală, care avea toată dulceața după toată plăcerea gustului... și precum poftea cel ce o mânca, așa se făcea, precum fiecare voia*“. Astfel și Sf. Cuminecătura își produce efectul său după cum e intențiunea noastră. — Cel ce vrea să samene, ară pământul mai întâi și-l grapă, curățându-l de spini și buruieni și nu aruncă sămânța în spini. Au nu este mai sfânt Trupul și Sângele dumnezeescului nostru Mântuitor decât sămânța cea mai curată? Cum dară crezi că el va produce roade într'un suflet plin de buruieni și întinat cu păcate și alte legături neîntocmite?

Mulți se apropie de sfânta Cuminecătură fără evlavie, fără smerenie, fără dragostea cuvenită și fără dorința fierbinte de-a se uni sufletește cu acela care este foc arzător și arde toate pornirile rele din inima noastră. De aceea unii ca aceștia nu se împărtășesc de întreaga căldură a iubirii lui Isus, ci rămân incurând reci ca cenușa ce rămâne după paiele ce-au ars, ori ca fierul care a fost numai puțin încălzit.

Aprindeți în inima voastră focul dragostei, al smereniei, al evlaviei și al dorinții fierbinte, înainte de-a primi pe Isus în sfânta Taină,

și veți vedea, că și El vă va răspunde cu aceeași căldură și cu aceeași dorință.

Nu fac bine nici aceia, cari, după ce au primit pe Isus în sfânta Taină, nu se mai ocupă cu el, nu se mai gândesc la el, ci ies imediat din biserică și se ocupă cu lucruri lumești. Tu după ce l-ai primit, retrage-te în reculegere sfântă într'un loc din biserică și te ocupă cu Isus în gândul tău, mulțămindu-i cu vrednicie pentru marea cinste și bucurie ce ți-a făcut-o coborându-se în sufletul tău cel mort și lepros, și numai după ce te-ai ocupat de ajuns cu el, să părăsești biserica și să-ți vezi de lucrurile tale, gândindu-te și peste ziua, cât poți, la clipele acele de fericire și bucurie când Isus s'a coborât în sufletul tău.

Iată dară de ce trebuie să avem grije pentru a ne împărtăși cum se cuvine și pentru a gustă întreaga bucurie și fericire a Sfintei Împărtășanii: 1. să ne nizuim cu cea mai bună conștiință de-a ne câștiga prin o mărturisire bună, ori prin o părere de rău perfectă, starea harului sfințitor, care este ca și haina cea de nuntă, fără de care să n'avem îndrăzneala de-a ne apropia de focul cel dumnezeesc; 2. să ne deslipim și de păcatele ușoare, cari sunt cași penele ori scamele ce se lipesc de haina sufletului nostru; 3. să ne deșteptăm simțăminte de credință, speranță și iubire vii și înflăcărate, de smerenie și părere de rău adâncă, și de-o dorință arzătoare de-a-l primi pe Isus în sufletul nostru și de-a nu-l mai lăsa în veci. Iar după ce l-am primit, 4. să facem o mulțămită vrednică mai lungă, rămânând în biserică și ocupându-ne în rugăciuni cu Isus.

Iată, *Iubiți Frați și Fii*, care sunt învățăturile și propunerile ce trebuie să le luăm cu prilejul măritei sărbători a Învierii Domnului, dacă vrem ca învierea glorioasă a lui Hristos să ne fie aievea de folos. Să facem și noi ca Maria, ca văzându-l înviat cu trupul minunat și strălucitor de mărire, să ne nizuim a-l cuprinde și a nu-l mai lăsa niciodată. Să ne nizuim a învia și noi sufletește și vii să rămânem, petrecând în statul harului sfințitor și nutrindu-ne cu scumpul și preasfântul Trup și Sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, care e cea mai sigură cheazășie a învierii noastre, de care cu toții să ne învrednicim. Amin.

Dat în Reședința Noastră Episcopescă din Oradea, cu prilejul Sărbătorii Învierii Domnului în anul Domnului 1931, al episcopatului Nostru al XIX-lea.

† VALERIU TRAIAN m. p.

Christos a înviat!

De două mii de ani se salută așa și cred așa milioanele de creștini dreptcredincioși. Și această credință a lor nu ca să fi scăzut, ci în ciuda arginților arhierilor și bătrânilor poporului jidovesc, dați ca mită ostașilor romani, pentru tănuirea și alterarea adevărului, — (Mat. XXVIII, 11—15) de atunci și până azi, prin înmulțirea creștinilor dreptcredincioși, ca prin foc s'a lămurit și peste măsură s'a întărit!

Arhierii și bătrânii Jidovilor aveau interes ca să fie tănuită Învierea Domnului; în primul rând ca să nu fie învinuși și eventual trași la răspundere de guvernatorul Roman, Ponțiu Pilat, care ne-aflându-i nici o vină, (Mat. XXVII, 24) nu s'a învoit, ca Isus să fie răstignit; apoi ca să nu fie trași la răspundere din partea poporului și în sfârșit pentru ca să-L facă de minciună pe însuș Christos, care încă fiind viu le spusese: „după trei zile mă voi u scula.” (Mat. XXVII, 63).

Minunea însă s'a întâmplat, s'a adevărit și spre mântuire se propovăduiește și azi și se va propovădui până la sfârșitul veacurilor! Milioanele de glasuri, ce și azi ca ieri și ca mâine, vestesc și adevăresc minunea întâmplată, răsună în toată lumea: **Christos a înviat!**

Că sunt și azi orbi cari nu văd adevărită minunii, că sunt și azi surzi cari n'aud propovăduirea Învierii Domnului, că sunt și azi descendenți de-ai arhierilor și bătrânilor jidovilor cari din interes caută să tănuiască minunea Învierii: acestea nu schimbă cu nimica adevărită această minuni!

Deaceea, voi orbilor, pentruce nu veniți la Domnul ca să vă deschidă ochii, că El a mai dat orbilor vedere (Mat. IX, 27—33) și vă va da și vouă și astfel văzând vă veți încredința, că nu e înzadar nici propovăduirea noastră nici credința voastră. — Veniți și voi surzilor la Domnul ca să vă deschidă auzul vostru, că el a mai vindecat mulți surzi și muji, — și vă va vindeca și pre voi și veți auzi propovăduirea minunii celei mari și nemaiauzite. — Iar voi descendenți ai arhierilor și bătrânilor Jidovilor, mai slăbiți cu ascunderea minunii, căci dacă părinții, moșii și strămoșii voștri cu argintul lor în cursul alor douăzeci de veacuri n'au putut s'o ascundă, voi vă credeți mai înțelepți și mai puternici decât ei? Nu, ci voi dreptcredincioșilor creștini, având mărturie credința veacurilor trecute, nu încetați nici când, dar mai ales acum de Ziua „Învierii Domnului”, a vesti prin salutul vostru creștinesc, „Christos a înviat”, minunea minunilor, iar prin răspunsul vostru de „**Adevărat a înviat**” transpuneți această credință a voastră spre mărturie veacurilor viitoare; iar voi neobosiților propovăduitori ai minunii celei mari și ne mai auzite — bucurați-vă, căci și azi din belșug puteți secera roada muncii voastre. Milioanele de glasuri, cari vestesc și de astă dată minunea „Învierii Domnului”, temelie credinței și-a propovăduirii voastre, răsună ca și un plăcut ecou dela o margine până la cealaltă a lumii și se resfrâng ca și picăturile de ploaie în razele cele luminoase ale soarelui; formând curcubeul cel frumos, aureola credinței și-a propovăduirii noastre. **Hristos a înviat!**

ILIE VETEȘIAN,
preot.

Subt tipar: Compendiu de teologie morală, vol. I. Principiile moralei creștine de Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu, prof. de teologie. 20—25 de coale de tipar, hârtie velină, format 8°, 200 Lei + porto. Până acum tipărite 15 coale. Va apare pe Paști!

Pace vouă

Trei ani de zile a cutreerat Mântuitorul pământul Judeei, învățând lumea. Și tot timpul, în jurul lui, nedespărțiți de el: Apostolii săi. Par'că nu pentru lume a venit, ci pentru ei. I-a învățat, i-a instruit, i-a iubit, i-a dăruit. I-a învățat mai mult cu viața sa, cu faptele, decât cu vorbele sale. Lor și-a dat sufletul său lumină, ca ei să-l deie tuturor. Lor le-a dat trupul și sângele său, merinde pe drumul lung și greu al veșniciei, ca ei să-l frângă și să-l împartă tuturor întru iertarea păcatelor.

S'ar părea că le-a dat totul: dragostea față de ei se pare că i-ar fi epuizat dragostea Lui, căci cine are mai mare dragoste decât cel ce-și dă sufletul său pentru prieteni? Și ce mai are să le dea, după ce s'a dat pe sine pentru ei?

Totuş după mărita sa înviere, sufletul, ce se pare că i-a epuizat dragostea, prin răstignire, se doarește, vine în spre ei, plin de o nouă și mai mare dragoste.

Cel ce s'a dat pe sine pentru ei, cel ce le-a dat totul, vine cu sufletul plin, dornic de o nouă dăruire: căci mai are ce să le dea, încât par'că numai acum începe să aibă, acum numai începe să le dea: Pacea!

Pace vouă! Sunt primele cuvinte ce le spune, prima dragoste cu care-i învâluie, primul dar ce le face.

Pace vouă! Pacea mea v'o aduc vouă.

De le-o aducea mai iute nu i-ar fi înțeles-o, nu i-ar fi înțeles valoarea, nu i-ar fi prețuit-o. S'ar fi jucat cu ea cum se joacă copiii bogățiilor cu bogățiile naturii, pe cari văduvele și orfanii lor le jinduesc — ca pe obiectele fericirii lor.

Și ei trebuiau s'o înțeleagă, trebuiau s'o doriască, trebuiau s'o dobândească și prin ei noi.

Căci cu pacea lui Hristos, orfanii sunt la sânul mamei lor întru împărăția Tatălui lor.

Cu ea, orfanii își fericesc orfănia — sunt bogăți. Fără ea, copii bogățiilor jinduesc bogăția și fericirea orfanilor.

Pacea lui Hristos e singurul „*lucru ce trebuiește*”.

Acelea e bine să le avem, sau e rău să le dobândim; *aceasta trebuiește*.

Fără de acelea, ce mai mare nenorocire ce ne poate ajunge e moartea; dar moartea e începutul *Vieții*.

Dar fără pacea lui Hristos pierdem totul, pentru totdeauna: ne pierdem pe noi înșine pentru liniște și fericire.

De le da mai iute acest mărgăritar, nu l-ar fi înțeles nu l-ar fi prețuit. L'aveau pe Isus cu ei, nu puteau crede să poată obține mai mare lucru ca tovarășia lui, prietenia lui.

Nu puteau să-și imagineze: *nulla cupido ignoti*, — că e neasemănat mai mult să-l ai pe Hristos în tine prin pacea Lui; stăpân și serv al sufletului tău de odată, decât să-l ai numai tovarăș.

Dar, după desnădejdea părăsirii, când Cel ce se părea că le e totul, i-a părăsit și încă în mod atât de rușinos, după concepția lor de atunci; — s'a dus dela ei fără să aibă mângâierea posesiunii *lui întru ei*; după dezastrul pierderii Mântuitorului poporului ales alui Izrael; — bucuria dobândirii, în cel înviat a Mântuitorului lumii, i-a învățat să înțeleagă, i-a întărit să prețuească, i-a făcut să iubească *pacea lui Hristos, i-a edificat să înțeleagă că acesta a fost singurul lucru ce-i trebuia Martei*, singurul lucru ce l-a înțeles și îmbrățișat dragostea Mariei; singurul lucru ce i-a lipsit lui Petru în noaptea trădării, singurul lucru ce le-a lipsit apostolilor în rușinoasele zile ale fugii și ale ascunderii de frica Jidovilor, — singurul lucru ce i-a lipsit lui Toma, — singurul lucru ce l-a avut Maica Preacurată, dobândindu-l prin zămislire, care a făcut-o tare și liniștită și mângâiată în durerea nemărginită de sub lemnul crucii Fiului ei și a sufletului său: *Pacea lui Hristos.*

Pacea celui ce atâta i-a iubit, încât a trebuit să-i îndurereze adânc, ca și ei să-l iubească, și astfel să poată prețui mărgăritarul cerului dat moștenitorilor aceluia, bogăția lor: *pacea Lui!*

Pacea mea v'o aduc vouă, nu pacea lumii. Nu pacea dintre popoare, nu pacea dintre oameni, — ci pacea din oameni, pacea din sufletele lor.

Aceasta trebuiește. Fiind aceasta în suflete — e pace în lume, care nu trebuie apărută cu armele. Aceasta dacă lipsește, lipsește totul. Dacă lipsește pacea din suflete, tratatele de pace sunt petece de hârtie, rupte și aruncate în vânt, iar armele sunt bășici de săpun întru apărarea păcii dintre popoare.

Lipsește! Par'că nici când n'a lipsit ca azi. Căci nici când n'a fost dorită ca azi. Nici când omenirea n'a fost atât de bogată în averi — și atât de săracă în bunuri sufletești, — n'a ajuns la atâta strălucire de progres, — dar nici la atâta întunec și dibuire în ale sufletului. Văzduhurile și măruntaele pământului sunt cucerite de puterea omului, iar strălucirea minții lui: radio, încântă marginile lumii: sufletul lui totuș se pierde, se'nlunecă în cea mai grozavă disonanță, se topește în cea mai usturătoare sete, se chină în cea mai neîmpăcată foame: setea, la cei mulți nebănuită, neînțeleasă: dorul de pacea lui Hristos.

Intr'acolo ar trebui întoarse lunetele, sfredelele măruntaelor pământului: aceasta ar trebui să cânte radioul sufletelor.

Nu știu dacă nu ar fi nevoie să se coboare Hristos prin pacea sa chiar în mijlocul credincioșilor săi, căci deși l'avem pe Hristos prin credința noastră și mărturisirea ei, dar preocupările, faptele noastre nu l dovedesc a fi în noi, prin pacea Lui.

Prea ne trăim credința pentru alții, prea facem propagandă pentru ea, prea vrem să mântuim pe alții prin vorbele noastre mai ales, încât nu vedem că ne pierdem sufletele noastre, închipuindu-ne că mântuim

pe altul. Tatăl prea vrea să fie învățătorul fiului său întru ale D-lui, iar preotul prea vrea să fie *învățătorul* poporului, uitând și unul și altul, că Isus a început a face și apoi a învăța, iar pe noi ne-a trimis mai mult să-i trăim credința în el, decât s'o propovăduim:

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca *văzând ei faptele voastre cele bune*, să preamărească pe Tatăl vostru din ceruri“.

Grija de sufletul tău — e grija de sufletul alor tăi. Periclitanându-ți sufletul tău, ai periclinit mântuirea celor încredințați mântuirii tale, oricât ai „vrea“ să-i mântuești și oricât te-ai pretinde că-i iubești.

Pacea lui Hristos din sufletul tău naște și asigură pacea în jurul tău, pecetluște și sfințește tratatele între țări, aduce pacea între neamuri.

Pacea ta ne-o dă nouă și ne-ai dat totul, Mântuitorule al lumii!

P. AUGUSTIN COSMA.

Terezia Neuman

Conferință ținută membrilor „A. G. R. U.“-lui în comuna Vadu-Crișului.

Iubiți ascultători!

Mă adresez prin vorbele mele azi în primul rând către acei dintre D-voastre, cari sunteți tari în credință, pentruca să vă fac bucurie mare!... Mă adresez către cei slabi, pentruca cele auzite să vă întărească!... Dar mă adresez și către cei răci și necredincioși, pentruca vorbele mele să vă încălzească, să vă trezească din amorțala necredinței și să vă întoarcă către bunul D-zeu!...

Iubiți ascultători! Este vorbă de o minune vie a zilelor noastre, de vestită față Terezia Neuman. O fată catolică germană, azi în viață, care după o boală grea de 6 ani s'a vindecat în mod minunat. Dar ceea ce e mai minunat, ea în fiecare Vineri căzând în extaz și perzându-și simțirile, vede și ea însăși suferințele de pe cruce ale dulcelui Isus... din ochi îi picură sânge adevărat... și apoi pe trupul ei chinuit de groaznicele suferințe... pe mâni, pe picioare și pe peptul ei, apar cele cinci rane ale lui Isus Mântuitorul nostru!... De doi ani nu mănăcă nimica, nici nu bea, decât câteva picături de apă când se cuminecă. O adevărată minune! Din toate părțile lumii, chiar și din America până acuma au fost de o-au cercetat peste o sută de mii oameni, atât credincioși, cât și necredincioși. Toate popoarele vorbesc și toate gazetele, mari ale lumii au scris despre ea, — poate că și unii dintre D-Voastre ați citit ceva. Singur în limba germană s'au scris 40 cărți despre viața ei. Și profeți din părțile noastre au fost în persoană s-o vadă și au și scris cărți din care și eu am scos datele despre viața ei, boala ei, suferințele ei și arătarea ranelor (stigmatizarea ei) în fiecare Vineri. Vă rog, să mă ascultați cu luare aminte.

Viața ei. Konnersreuth este un sat catolic în Bavaria cu 950 locuitori. Aici, în o c să săracă, a unui croitor, în ziua de 9 Aprilie 1898 a văzut lumina zilei micuța Terezia. Ajungând vrâsta recerută, umblă la școala din comună, unde a fost în toată privința cea mai exemplară dintre toți școlarii. Tatăl ei având 10 copii, pe Terezia la etafe de 14 ani a fost silit s-o dea de servitoare acolo în comună. Ca servitoare a fost de o hărnicie rară. Nu-i trebuia nici un feliu de petrecere, ci numai lucru și rugăciunea. Cu deosebită bucurie mergea la biserică și în celalalte zile de lucru, îndată ce avea puțin timp liber, se ruga lui D-zeu.

Intre timp a izbucnit războiul mondial și stăpânul Tereziei a trebuit să meargă la armată. Terezia era o față vâjnoasă și foarte sănătoasă și acuma în locul stăpânului dus de acasă, ea lucra tot lucrul gospodăresc: ară, seceră, cosea și umbla cu carul. Încă atunci avea gândul să se facă călugăriță, dar numai după războiu.

Suferințele ei. În anul 1918, Martie 10, izbucnește un foc groaznic chiar în imediata vecinătate a stăpânei Tereziei. Terezia văzând limbile înalte de foc... și primejdia care-i amenința și pe ei, — a fost cea dintâiu care a sărit într'ajutor!... Deja de 2 ore lucră din greu Terezia la stingerea focului, când iată, că deodată simțește o pocnitură în șele... cade neputincioasă la pământ!... Și iată, că cu aceasta s'au început suferințele fără seamăn ale acestei ființe alese a lui D-zeu.

Doctrii au încercat toate, dar înzădar. Timp de 6 și $\frac{1}{2}$ ani a stat în pat neputându-se mișca. Avea sgârșiri dureroase în întreg trupul. Au durut o și ochii și într'o zi din luna Martie la amiază, a zis către părinții săi să aprindă lampa. Părinții i-au împlinit dorința, au aprins lampa, — dar înzădar... nimica n-a văzut sermana de ea, pentru că era oarbă. Urechea stângă i-a asurzit, iar pe spate i-s'au făcut rane.

Și ce cugetați, — *iub. asc.* / — aceasta ființă atât de chinuită, doară s'a căit de durere și suferințe?... Nici când, ci era cu totul liniștită și dragostea lui D-zeu era cel mai mare dar și mângâierea ei! Mila lui D-zău a voit să-i molcomească încâtva suferințele, deoarece în anul 1923 Aprilie 29 deodată numai i s'au deschis ochii demineața la 6 oare și a văzut. După o noapte de 4 ani a văzut patul, perinile, florile, surorile și părinți... Un picior îi era strâmb și pe spate era tot rane. Dar legându-se și punând pe partea bolnavă trei frunze de trandafir atinse de mormântul vestitei sfinte făcătoare de minuni: Sfânta Terezia de Lisieux, iată că în dimineața zilei următoare s'a vindecat. Și ce cugetați, — *iub. ascultători*, — doară s'a bucurat ea de aceasta tămăduire miraculosă a ei?... A mulțămii lui D-zău, dar totodată ea zicea către părinți și surori: Mie toate imi sunt bune: viața, moartea, sănătatea, boala, D-zău știe mai bine!... La început răzămătă pe părinți, mai târziu pe o bătă, putea să meargă la Biserică.

Apariția ranelor lui Isus. (Stigmatizarea). Era în postul mare din anul 1920. Într'o zi de Joi noaptea (spre Vineri) Terezia nedurmind, iată că vede pe Isus în genunchi pe muntele Maslinilor; vede lemnele, iarba, stâncile de pe munte... vede pre cei trei învățăcei; toate aceste la lumina de noapte!... Deodată numai în coastă simțește o durere fulg-rătoare!... Ea a gândit atunci, că i-a sosit ceasul morții!... Atunci simțește ceva picături calde în laturea stângă a corpului... erau picături de sânge!... Au tot curs încet până Vineri la amiază, când apoi s'a văzut și rana. Părinții ei încă n'au știut nimica despre acesta noaună minune, numai sora ei Creșcenția a știut, care dormia cu ea.

Așa a sosit Vineri Patimilor, când n'a mai putut tăinuți înaintea părinților nimica, deoarece sângele cald curgea în așa măsură din partea stângă, încât străbătând prin cămașe se formase un petec roșu. Atunci au început a-i sângeră și ochii și curgând din ei lacrimi de sânge, ... tot obrazul ei era roșu... După aceea, simțind dureri și în mâni și în picioare și începând a picură sânge din ele... iată că în Vineri Patimilor, după amiază, apărură pe trupul ei cele cinci rane ale lui Isus!...

Au chemat pe preotul local, care împreună cu părinții ei adânc emoționați, priveau la Terezia... și de atunci, ranele de pe cap și inimă precum și lacrimile de sânge în fiecare Vineri se inoesc, iar cele de pe mâni și picioare numai în postul mare.

Doi ani fără mâncare. Dar mare minune este și aceea, că Terezia de 2 ani nu ia mâncare la sine. Nu cu voia postește. „Dacă aș putea, aș mânca“, zice ea însăși. Nu dorește nici mâncare, nici beaură. Dela Crăciun 1926 nici lichide nu folosește, decât câteva picături de apă, ca să poată înghiți S. Cuminecătura. Vede mând pe alții, dar ea nu dorește, deoarece se simte totdeauna sătulă. E palidă la față, dar nu e perită. Greutatea trupului ei este aceea, care a fost la Crăciun 1926.

Comisia examinatoare. Episcopul a ordonat, ca 15 zile să fie supravegheată ziua și noaptea. Patru călugărițe din spital și doi doctori: Dr. Seidl și Dr. Evald din Erlangen au fost autorizați cu această. Dela 13 Iulie — 28 Iulie 1927 câte două călugăriți ziua, iar două noaptea, erau tot cu ea. S'a constatat, că înainte de a cădea în extaz, măsurându-se greutatea corpului cântarul arăta 55 klg., iar după extaz scădea la 51, dar după aceea în câteva zile iară venea la normal. S'a constatat și aceea, că în aceste 15 zile n'a dormit decât 10 oare. Numai Vineri seara, după ce trecea peste patimi (spre Sâmbătă), dormia bine și liniștită.

Limba Aramaică. În luna Iunie din anul 1927 Terezia a avut o viziune. A văzut pe Mântuitorul întrând cu mărire în Ierusalim și a auzit poporul strigând: „Schalem, schalem, Malchi!“ Un învățat mare, profesorul german Vultz esplică aceste cuvinte cari

după limba veche aramaică înseamnă: „*Bine ai venit, bine ai venit, o rege!*“

Nu-i așa, că ne stă mintea în loc și involuntar ne întrebăm: Cum, o fată care n'a învățat decât școlile primare, să poată pronunța exact cuvinte din o limbă atât de veche și bătrână, pe care abia câțiva dintre învățații lumii o înfăleg?...

Ce zice lumea, ce zic scriitorii? Lumea se împarte în două tabere: tabăra credincioșilor în D-zău, și tabăra ateștilor, a materialiştilor și a tuturor vrăjmășilor credinței noastre catolice. Cei dintâiu văd o minune strălucită a religiei creștine catolice, iar cei din tabăra contrară ar vrea s'o hulească, însă înzădar... stau neputincioși în fața minunatelor întâmplări cari se petrec în satul acela bavarez. Interesante sunt cuvintele lui Dr. Veisl, doctor evreu, care scrie despre Terezia următoarele: „Nici când nu aș fi crezut ce se întâmplă aici, dacă n'aș fi văzut cu însuni: o fată țărancă vede Calea Crucii (calea suferințelor lui Isus) cu atâta credință, că din ochi lăcrămează sânge... și din coastă prin cămașe și din cap prin maramă străbate sânge!“

Concluzie. — *Iubiți ascultători!* Biserica prin mai marii săi încă nu s'a declarat în această cauză și încă n'a adus sentința că: oare se pot explica acele întâmplări pe cale naturală sau stăm în fața unei dintre cele mai strălucite minuni ale bunătății lui D-zeu?... Dar avem toată nădejdea că toți cei competenți și credincioși vor ajunge la convingerea, că Terezia Neuman este o adevărată sfântă și aleasă a lui D-zău, pentruca prin ea creștinii cei buni și evlavioși să se întărească în credință și să sporească în dragoste și evlavie față de bunul D-zău, — iar cei slabi, cei răci și necredincioși, să se rușineze în fața lucrurilor minunate ale lui D-zeu!...

Dr. PAUL LAURAN.

HÖNIG FRIDERIC

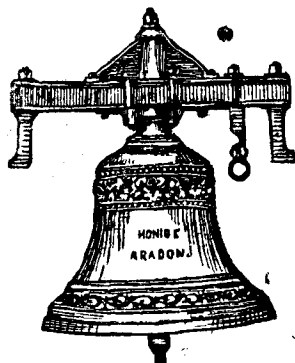
ARAD, SRTADA BARIȚIU 10-21.

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechizite și scaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Condițiuni avantajoase de plată.

Fondată
la anul 1840.

Societatea „Familiiile preoților decedați“

În 6 Martie s'a ținut în Șimleul Silvaniei adunarea generală a Societății „Familiiile Preoților Decedați“, societate înființată cu scopul de a veni în ajutorul văduvelor și orfanilor membrilor semnatari.

Intr'un număr al „Unirii“ din toamna anului trecut, un domn confrate amintește, că de patruzeci de ani se fac încercări din partea celor interesați să facă ceva real pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de preoți și cu durere constată că'n această privință s'a ajuns numai la discuții și pentru ameliorarea soartei văduvelor și orfanilor nu s'a făcut nimic.

Noi, câțiva preoți din Sălaj am făcut ceva real în 1925, când am înființat societatea noastră, care de prezent are 112 membrii ordinari, 8 membrii ajutători și 15 binefăcători. Societatea aceasta este înregistrată ca pe soană juridică și-și are statutele sale în toată regula.

Din bilanțul prezentat adunării generale apare că societatea cu finea anului 1930 are o avere de 1.007.983 Lei cari sunt elocați la banca „Sylvania“ suma de 365.088, la „Banca Comercială“ 215.040, la Banca Economilor 203.045, la Banca „Vulturul“ 35.690 și la particulari 189.120 Lei.

În anul prezent începem distribuirea penziilor. Sunt 14 îndreptățiți, fieștecare primește 3722 lei anual.

Din fondul ajutorului momentan am solvit până acum 106.500 Lei la familiile alor doi confracți răpaușași. Societatea noastră, după cum apare din cifrele de sus, a făcut ceva; și dacă eră îmbrățișată din par-On. confracți din întreagă provincia Metropolitană cu atâta interes cu câtă bună voință s'a înființat, eră să-mânța din care răsărea copacul la a cărui scut gă-seau liniște și odihnă toți orfanii și văduvele semnetarilor.

Se zice din partea unor confracți mai tineri, că pentru dâștii nu e rentabil să se înscrie ca membrii la această societate, deoarece, presupunând că numărul membrilor cu timpul se va micșora prin decese, dumnealor, cari după legea naturală au speranța să viețuiască mai mult, ar contribui la fond cu prea mult iar la vremea când ar deceda dâștii, fiind numărul membrilor redus, ar primi ajutor momentan prea puțin. Privind situația din acest punct de vedere, au toată dreptatea; uită însă, că fondul de penziune, care azi e peste un milion, cu cotizațiile și interesele ce-o să urmeze, ar putea să satisfacă prin oareșcareva modalitate așteptările juste ale celor interesați.

Speranța fondatorilor a fost, că înființându-se după atâta șovăială această societate, va fi îmbrățișată din partea acelorora, pentru cari s'a înființat, cu mai multă însuflețire și numărul membrilor va crește, ceea ce noi și-acuma sperăm.

Mult Onorați și Iubiți Confracți, cu toată inși-

stența Vă rog, ca acei cari dela data ordinării, respective primirii beneficiului, în timp de doi ani, nu v'ați înscris și încă n'ați trecut de patruzeci de ani, să vă folosiți de ocazie și până în 31 Dec. a. c., termenul ultim, să vă înscrieți.

Indenun să ne fie soartea multor văduve și orfani de preoți ajunși în neagra mizerie, din care cauză sunt avizați la mila și îndurarea inimilor caritative. Știm de preotese văduve ajunse în serviciul altora; în „Unirea s'a amintit de văduve de preot, cari cu fața inundată de lacrimi, ofereau flori trecătorilor.

Sf. ap. Pavel zice: „Purtați sarcina unul altuia și așa ve-ți plini legea lui Cristos“. Să ne grupăm deci în jurul acestei societăți și cu însuflețire și per-

severență să lucrăm pentru dezvoltarea, întărirea și înflorirea ei, deoarece are ca scop ajutorarea celor mai scumpi ai noștrii.

Societatea fiind de ajutorare primește cu mulțumită orice ajutor dela cei ajunși în situație materială mai privilegiată, deși nu sunt membrii acestei societăți, dar îndemnați de marimozitatea lor, pot și vreau să contribuie la sporirea fondului societății, pe cari îi asigurăm, că ajutorul dat va ajunge la scopul destinat și va fi răsplătit, pe lângă mulțumirile noastre, cu rugăciunile și ofțările de recunoștință ale celor ajutorați.

Taloș Ioan,

preot în Giurtelic, — președinte.

Ce este și ce vrea să fie A. G. R. U.

— Rolul clerului în A. G. R. U. ca Acțiune Catolică. —

S'a spus în definiția Agrului ca Acțiune Catolică (vezi Cap. I.) că Agrul este un *Apostolat* al laicilor, al mirenilor catolici, pentru reîncreștinarea societății; dar tot acolo s'a spus, că mireni acest apostolat al lor îl dezvoltă „în directă atârnare de ierarhia bisericească“. Prin urmare trebuie să fie o strânsă colaborare între Agru și ierarhie, care dă directivele și inspiră mereu zelul necesar pentru o lucrare grea și îndelungată. Niciodată nu se va putea întâmpla ca Agrul ca Acțiune Catolică să întreprindă ceva ce n'ar putea avea aprobarea sau asentimentul autorității bisericești: aceasta urmează în mod firesc din firea Agrului ca apostolat mirean în slujba bisericii. — De aceea are ierarhia bisericească pelângă fiecare organ al Agrului (Comitet central, Comitet diecezan, Comitet parohial) delegat în mod statutar câte un reprezentat al său, numit *consilier cleric* sau *asistent eclesiastic* (v. art. 20, 22 și 24 din Statutele AGRULUI; parohul local, ce-i drept, în Statutele AGRULUI nu se numește asistent sau consilier, ci membru de drept, dar e evident că are acelaș rol ca și asistenții de pelângă Comitetele mai înalte), — deoarece nu se poate concepe organizație religioasă catolică fără asistent eclesiastic ca îndrumător, supraveghetor, ba chiar inspirator al întregii activități a ei. Așa este la toate organizațiile de caracter religios din străinătate, fie ele ale bărbaților, femeilor, tinerilor, ori fetelor.

Asistentul eclesiastic este organul de legătură între organizație și Biserică, pe care o reprezintă. Așa este aceasta și la Agru.

Clerul are, prin urmare, nu numai datoria, ci și dreptul său foarte apropiat de a se ocupa cu organizarea Agrului. Ba concursul clerului e chiar *necesar*, fără de care nu ne putem închipui cum ar putea exista un Agru.

Acest concurs al clerului la activitatea Acțiunii Catolice o fac *necesară* următoarele motive:

a) În mijlocul Agrului preotul este izvorul im-

părților de daruri cerești prin administrarea sfintelor Taine și prin săvârșirea rugăciunilor și-a devoțiunilor necesare în cadrele organizației, fără de cari daruri rămâne stearpă orice organizare și activitate religioasă.

b) Preotul este chezeșia ortodoxiei spiritului și a activității organizației. Prezența lui e garantă, că toată activitatea organizației se va dezvolta în spirit sănătos religios și bisericesc și nu va devia nici o iotă și nici o cirtă dela directivele generale după cari trebuie să se desvolte un apostolat laic creștinesc.

c) Clerul fiind interpretatorul autentic și învățătorul competent al învățăturii creștine, prezența lui e absolut necesară în mijlocul organizației mirenești, unde el trezește, luminează, lămurește și întărește conștiința membrilor. Mireni pot face foarte mult prin activitatea lor în favorul afirmării principiilor creștine, dar numai la lumina proiectată în calea activității lor de membrii clerului din păstorie pot găsi calea activității drepte.

d) Preoții trebuie să fie în rândurile cele dintâi ale celor zeloși, ale celor harnici, deoparte fiind că aceasta o cere oficiul lor pastoral, datoria de-a premerge cu exemplu bun pentru laici. Dacă mireni vor vedea, că preotul nu se însuflețește pentru ideia Agrului, nu se interesează, nu face propagandă, ori e chiar ostil ideii și mișcării, mireni, și cei mai buni, se vor descuraja, ori vor crede, că toată mișcarea e zadarnică și fără de rost.

e) Mai e un motiv. Agrul trebuie să funcționeze în cadrele parohiei, membrii lui trebuie să fie credincioșii unei parohii, cari formează o organizație parohială, locală. Dar în parohie autoritatea religioasă, care are jurisdicțiunea asupra parohiei, e parohul — preot, fără de al cărui consimțământ și concurs nici nu se poate, nici nu e iertat să funcționeze nici o

organizație religioasă. Prin urmare colaborarea strânsă cu parohul este absolut necesară și obligatoare.

Dacă așa se prezintă, de-o parte, necesitatea concursului preoților la organizarea și activitatea Agrului, dealtă parte preoții sunt *datori* a se interesa de Agru și-a-i da tot concursul lor. *Sunt datori*, deoarece Acțiunea Catholică, organizarea mirenilor în vederea restaurării vieții creștine între oameni și a împlinirii mai cu conștiință a datoriilor de creștini, *se fine de oficiul pastoral al preoșimii. Sunt datori*, deoarece pontificii romani și autoritățile particulare bisericești, îi obligă pe preoți a mișca totul, pentruca aceasta renaștere sufletească să poată deveni o realitate. Actualul Papă Piu al XI-lea în enciclica sa *Ubi arcano Dei* vorbind despre dezvoltarea asociațiilor catolice, a declarat, că Acțiunea Catholică și toate organizațiile religioase „aparțin în mod neîndoios de oficiul pastoral al preoșilor și de viața creștinească; de aceste asociații e legată în mod infalibil restaurarea împărăției lui Hristos între oameni și așezarea acelei păci, care este caracteristică împărăției lui Hristos: *Pax Christi in regno Christi*: Pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos“. — Preoșimea nu poate rămânea impasibilă față de atari declarații și constatări. — Așadar activitatea pastorală pe terenul asociațiilor și mai ales al Agrului ca Acțiune Catholică nu e o chestie de *sfat*, ci e o *poruncă*, o *datorie*.

Asistentul eclesiastic.

În Agru ca Acțiune Catholică preoții neparohi își îndeplinesc datoria luând parte la întreaga mișcare prin sfaturi, interesare și sprijin efectiv dat preoților parohi, ca cei mai asidui și mai binevoitori membrii ai Agrului. Preoții *parohi* însă au drepturi și datorii mai strânse: ei împlinesc *din oficiu* funcțiunea de *asistent eclesiastic* al organizației. Vom vorbi *despre rolul și însușirile* unui bun *asistent eclesiastic* al unei organizații catolice, mai ales la Agru.

1. *Asistentul eclesiastic nu este* nici *președintele* (deși conform statutelor și preoții membrii pot fi aleși în orice funcțiune statutară), nici *conducătorul* nici *directorul* efectiv al asociațiunii catolice. Într-o asociație religioasă de pietate și de educație creștină (de ex. Reuniuni Mariane, patronate etc.) preotul e *directorul*, e *președintele* bisericesc, el directivează și conduce, sub control propriu și pe răspunderea lui, întreaga activitate a societății; dar în Agru, care este o asociație de mireni adulți, cu scop de *apostolat public și social*, preotul are rol numai de *asistent*, rol ce se va învedera mai bine din cele ce vom spune mai jos. În Agru lucrează mireni sub direcția și controlul mai depărtat al asistentului, în asociația religioasă partea leului o are preotul prin munca, activitatea și controlul său, precum el are și răspunderea întreagă a activității. Și prin aceasta se învederează deosebirea dintre Agru și Asociațiile pur religioase.

Evident, că până ce vom avea și noi dintre mireni noștri oameni formați, cari să priceapă clar și bine rosturile Agrului și mecanismul lui de funcționare, preotul în Agru va fi mai mult de cât un simplu asistent îndrumător și controlator dela distanță; el va trebui să facă aproape totul, el va mișca toate, el va deșteptă interes în toți față de Agru, el va ținea conferințe, prelegeri, expuneri, cât de des, căutându-și, bineînțeles, și formându-și dela început colaboratori dintre mireni, cari apoi mai târziu vor putea conduce ei singuri Agrul lucrând și propagând, iar el preotul își va lua locul și rolul de simplu asistent eclesiastic, îndrumător și însuflețitor, așa după cum cere natura lucrului.

Prin cele expuse aci. în punctul 1 am arătat ce *nu* este asistentul eclesiastic, în cele ce urmează vom arăta ce *este*.

2. Asistentul eclesiastic, adică parohul, în organizațiile parohiale și consilierul cleric în celelalte comitete, e *reprezentantul autorizat al ierarhiei bisericești*, care-l și numește. În organizațiile dela orașe, unde sunt mai mulți preoți și unde parohii ar fi ultra-ocupați cu agendele parohiale, încât n'ar avea timpul necesar să ocupe mai intensiv și cu organizația Agrului, Ordinariatul poate constitui și pe alt preot de asistent eclesiastic pelângă organizația parohială, care preot însă, pelângă o cuvenită autonomie, va trebui să lucreze în bună armonie cu parohul, care este și rămâne singurul reprezentant de drept al parohiei pe teritoriul ei.

3. Fiind asistentul eclesiastic reprezentantul legal al autorității bisericești în sânul Agrului el e și paznicul sigur și vigilent al adevărilor de credință și al principiilor de morală, pre-um și al directivelor generale date de autoritățile superioare bisericești, de cari va avea grija să nu se vatem întru nimic și să fie mereu și în toate observate întocmai. Într-o asociație bine condusă și bine disciplinată nu se va întâmpla ca aceste principii și adevăruri să se vatem intenționat, dar dacă totuș ar putea obveni ceva, fie din rea fie din bunăvoință, ce n'ar fi exact în congruență cu acele adevăruri, principii și directive, asistentul eclesiastic va face atenți cu toată bunăvoința și seriozitatea pe conducătorii Agrului, de cu bună vreme, încercând a-i convinge să renunțe la planurile ori măsurile lor, pentruca să nu-l pună în neplăcuta situație de-a trebui să uzeze de dreptul său de *veto*, drept ce i-l acordă toate Statutele (vezi și art. 20 și 22 ale Stat Agrului, unde despre consilier, înțelege asistent eclesiastic, se zice: „În chestiuni *religioase* numai de comun acord cu acest consilier se pot lua hotărâri“. Materia de „*religioasă*“ este destul de vagă și generală, dar se înțelege prin ea după uzul comun: materie de credință, morală și de disciplină bisericească). De acest drept al său asistentul va uza numai ca de ultimul mijloc de rezistență.

4. Asistentul eclesiasc este *sftnicul consilierul* și firese legal al asociației și al organelor ei. De aceea prezidiul nu va iniția nici o idee, nu va propune spre deliberare nici o chestiune până ce n'a luat în prealabil avizul și sfatul asistentului, care însă nu va fi prea rigid în pretinderea și deprinderea drepturilor sale, ci va lăsa ca chestiunile propuse să se desbată pe larg de către membrii organelor asociației, încât el să nu apară o piedică, ci mai vârtos un puternic sprijin al activității dezvoltate de membrii. Dar prezidiul, de altă parte, nu va lua nici o măsură, nici Comitetul nu va vota nici o chestiune, fără asentimentul asistentului. (Tocmai pentru rolul acesta de sftnic permanent și în toate, ce trebuie să-l aibă asistentul eclesiasc și pelângă Comitetul Central e bine ca ori asistentul să fie din localitatea unde Comitetul central își are sediul, ori Comitetul să fie unde e autoritatea mai înaltă bisericească; deoparte deoarece comitetul în multe măsuri de luat are să ia părerea asistentului, iar de altă parte luarea acestui aviz în scris e prea anevoioasă. În Acțiunea Catolică din Apus așa e.

Tot pentru rolul înalt, ridicat peste toate părțile și discuțiile ce-l are asistentul în organizațiile catolice, el nici n'ar trebui să aibă vot deliberativ în ședințele comitetului, deoarece votul lui *consultativ* echivalează cu voturile tuturor; fără votul lui prealabil nici nu se pot pune chestiuni pe tapet și în ordinea de zi, dar încolo în discutarea detaliilor asistentul n'are de ce se amestecă, părerile și directivele lui sunt principiare; detaliile nu-l interesează; aceste le lasă în atribuția comitetelor.

5. Din cele spuse pân'acum despre drepturile și atribuțiile asistentului eclesiasc în Agru apare că asistentul e propriaminte *sufletul, creurul și inima* organizației. El trebuie să știe deșteptă energii și interes în toți, trebuie să știe da ideii și forme de-ale realiză; el trebuie să știe stă în ajutorul tuturor funcționarilor, dar de apărut și de rolat îi va lăsa pe ei să apară, să roleze; prin aceasta-i ambiționează și-i însuflește mai mult pentru organizație.

Asistentul trebuie să se știe feri de două extreme: de-a fi el totul și de-a nu face nimic. Dacă el e stăpânit de o ambiție fudulă, voind să apară tot el, omoară ambiția și interesul bun în alții; de aceea el trebuie să miște toate să știe forma rolanți și colaboratori, dar el să rămână în umbră, după culise. De altă parte desinteresarea asistentului e în stare să omoare o asociație în curând, ori s'o lase să existe numai pe hârtie; dacă asistentul nu se va mișcă și nu va mișcă, cine va duce cauza Agrului înainte; cine să fie cel ce se va însufleși de cauza Agrului? Vedem deci ce rol însemnat și necesar are asistentul eclesiasc pe lângă asociațiile mirenești: fără el nu există, nu funcționează, ori funcționează în direcție greșită.

6. Un ultim și important rol al asistentului ecle-

siasc este acela de a *formă conștiințele* membrilor în general și al celor din Comitet în special. E lucru prea cunoscut, că fără soldați bine echipați și bine pregătiți sufletește nu poți spera biruință; astfel și în Agru, de nu va fi bine formată conștiința și convingerea membrilor și mai ales a conducătorilor, toată activitatea va stagna, deoarece membrii și conducătorii nu vor arăta nici un interes pentru scopurile Agrului, deoarece nu le vor înțelege rostul și însemnătatea. De aceea asistentul eclesiasc cu vreme și fără vreme, în conversația particulară, prin conferințe, prin prelegeri și prin alte mijloace ce-i vor stă la îndemână, se va nizu să formeze mereu conștiința membrilor din organizația sa, deoarece fără această formare de conștiință nimica nu se poate întreprinde, nimica nu se poate realiza, nimic nu se poate lucra. Aici asistentul eclesiasc are un rol foarte important și foarte obositor, pe care numai inspirându-se de marile idealuri ale apostolului adevărat, va putea să-l îndeplinească adevărat.

Calitățile unui asistent bun.

Datoriile ce le are asistentul în Agru și în orice asociație în general, ne duc în mod firese să amintim ceva și despre însușirile sau calitățile ce trebuie să le aibă un asistent bun și adevărat. El trebuie să aibă calități *naturale* sau înnăscute și calități *câștigate*. Cele *câștigate* sunt *intelectuale* și *morale*.

Intre calitățile *naturale* ale asistentului bun amintim: să fie o fire sociabilă, veselă, să fie de temperament blând, să aibă spirit de inițiativă, curaj de-a înfruntă piedici de orice natură — toate lucrurile mari au avut începuturi modeste — să aibă și o inteligență pătrunzătoare, vie și elastică. Fericit e asistentul care dispune de aceste resurse naturale.

Dar cel ce nu le are pe toate, ori nu în grad dezvoltat nu trebuie să despereze, deoarece prin țărnie de voință și le poate câștiga; pentru Hristos și cauza lui ce nu-i în stare să facă și să suporte omul? Deci fiecare preot trebuie să se nizuască a satisface acestor recerinte după ale lui puteri, cerând lumină și dela D-zeu.

Intre calitățile *intelectuale* trebuie să aibă: o suficientă *pregătire teologică* și *apologetică*, măcar cunoștințe elementare în chestiuni și probleme *sociale*; să aibă și o îndestulitoare cultură *technică*, adică să cunoască modul de organizare a asociațiilor creștine-catolice, natura, scopurile, mijloacele lor de activitate; să aibă apoi și o suficientă *pregătire pedagogică*: trebuie să fii bun pedagog să știi de-a face cu oameni și de-a-i conduce mai ales în zilele de azi, când oamenii sunt așa simțitori, emancipați și ambițioși. Lipsa de simț pedagogic și de o anumită diplomație prudentă, zădărnicește multă trudă și multe intențiuni bune ale multora. Deci tact, prudență și înțelepciune!

Importante sunt în asistentul eclesiasc și *însușirile morale*. — Asistentul bun va fi bun și *fami-*

liar cu toți fără deosebire de vârstă, sex, ori poziție socială; va da tuturor atenția și cinstea cuvenită, tuturor toate făcându-se; bucurându-se cu cei ce se bucură și întristându-se cu cei întristați: — Inima lui va arde de un adevărat *zel apostolic* izvorit din o adevărată iubire a lui D-zeu și de suflete. — Oficiul lui îi reclamă un continuu și prompt *spirit de sacrificiu* în muncă, timp și câteodată și în bani, pentru a mișca și pe alții prin pilda sa el cel dintâi. Spirit de sacrificiu îi trebuie și când vede că ostenele sale nu aduc rod momentan, când în loc de recunoștință are parte de bârfeli, de invidii și intrigării. El trebuie să steie tare lângă Hristos și în Hristos, care-l întărește în toate neajunsurile și mahnirile. — Peste toate însușirile și calitățile lui trebuie să se reverse acel *spirit supranatural*, prin care totul speră și așteaptă dela D-zeu; asistentul bun nu se simte singur niciodată, ci pe D-zeu totdeauna-l știe cu sine. De aceea el se va ruga mult și totdeauna, căci fără rugăciune nu-i grație, ajutor dela Domnul, iar fără ajutorul lui nimic statornic nu putem face. Aceasta trebuie să fie pentru asistent o *dogmă vie*. Departate de el acel naturalism modern, numit și *erezia acțiunii*, care totul speră dela sine și dela puterile sale proprii. Asistentul bun va fi călăuzit de regula sfinților, cari lucrau așa cași cum totul ar depinde dela dâșii și se rugau cași cum totul ar depinde numai de D-zeu. Acest spirit supranatural al credinței și al speranței este coroana virtuților unui asistent bun și caracteristică specială a operelor de activitate catolică; el este și chezeșia izbândii și a trăinicieii lor. Păr. Dr. Tăutu.

CRONICI

Oficial.

Nr. 1143—1931.

Concurs la parochia Sighetul Silvaniei

Pentru complenirea parochiei *Sighetul Silvaniei* (protopopiatul Supurului), devenită vacantă prin numirea On.-lui *Vasile Pop* de paroch la Mădăras, prin aceasta publicăm concurs cu termenul de 15 Aprilie crt. Oradea, la 28 Martie 1931.

— **Instalare.** La *Bunăvestire* s'a făcut la Baia-Mare instalarea celor trei primi canonici ai Capitlului din Baia Mare: *Alexandru Breban*, *Dr. George Bob* și *Ludovic Vida*. Intâiul e prepozitul noului Capitlu, al doilea a fost constituit vicar general. — *Intru mulți ani!*

— **Conferințe religioase în Oradea.** Duminică în 15 Martie a conferențiat la primărie D-l Dr Victor German medic-radiolog despre *Ideea aproapelui*. D-l doctor, arătând mizeriile și perturbațiile morale ce provin pentru omenirea de azi și în special pentru noi Români din lipsa de pătrundere a tuturor de ideea aproapelui, concludă, că sanarea acelor perturbații va urmă numai în urma întronării

practice în viața publică și particulară a ideii vii a aproapelui. Conferințiarul pentru expunerile sale vii și categorice a fost îndelung aplaudat.

Duminecă în 22 Martie *Astrul* studenților noștri în drept și-a ținut a treia ședință publică literară. A conferențiat dl student *Octavian Muth* despre *Liga Noșunilor ca mijloc de pacificare a popoarelor*. Conferința a fost bine și interesantă ca conținut. Studentul Turdean a citit poezii religioase proprii. D-ș studentă *Șandru Persida* a recitat cu mult sentiment frumoasa poezie *Mama* de V. Pop; dl student *Boroș* a cântat solo acompaniat frumos la pian de D-ș studentă *Irina Muth*. Studentul Valer Pop a recitat.

Două noi și imbucurătoare momente sunt a se înregistra în legătură cu aceste ședințe publice ale Astrului: 1. studenții încep înșiși a compune conferințe și 2. au început a se validi în public și d-șoarele studente, — ceeace, sperăm că va merge tot mai pronunțat. Așteptăm.

— **Conferințe religioase în Beiuș.** Reuniunea Sf. Maria din Beiuș în decursul Sf. Paresimi a aranjat o scrie de conferințe religioase, cari s'au ținut în Biserica parohială în Duminecile din 8., 15., 22. și 29 Martie. Prima a fost a Părintelui I. Teușan cu titlul: *Inapoi la creștinism*. A doua a Părintelui: Ion Cârlean: *Jugul dulce al lui Isus*. A treia a Părintelui: Ireneu Mertus: *Problema fericirii*. A patra a Părintelui: Dr Gavril Stan profesor în Oradea: *Eroismul creștinesc*. La conferințele frumoase au participat nu numai credincioșii gr. cat. ci și intelectualitatea din Beiuș, între ei mulți romano-catolici în frunte cu zelosul și simpaticul pleban — om de bună înțelegere: Dr Hauler. Credincioșilor și publicului ascultător aceasta serie de conferințe li-a împărtășit nu numai povește salutare ci și o elevare prețioasă sufletească. Reuniunea Sf. Marie și pe aceasta cale le aduce cea mai adâncă mulțumită distinșilor oratori.

— **Moartea Cardinalului Maffi.** În 17 Martie a. c. a murit Cardinalul Petru Maffi Arhiepiscop de Pisa. Născut la 1858 lângă Pavia, după terminarea cursurilor filosofice și teologice în Seminarul din acest oraș, ajunge profesor de filosofie în acelaș Seminar, ocupându-se în acest timp cu științele fizice. A studiat în mod deosebit astronomia și meteorologia, publicând și prețioase lucrări în aceasta materie. În 1903 Leo XIII. îl numi arhiepiscop de Pisa, iar în 1907 Piu. X. îl unui Președintele Comisiunii pentru Observatorul astronomic din Vatican, ridicându-l în acelaș au la purpura romană. Ca Arhiepiscop s'a îngrijit cu multă sirguintă de cultivare științelor eclesiastice din partea clerului și de creșterea și pregătirea alumnilor din Seminar. De numele lui se leagă renașterea acțiunii sociale catolice din Itali, căci Dânsul a prezidat în 1915 o adunare a câtorva personalități catolice mai însemnate, care a prezentat lui Benedict XV dorința ca mișcarea catolică să primească din nou vechea unitatea de organizare, dând cele cinci Uniuni de până atunci o direcțiunea centrală, așa că s'a format Comitetul directiv Acțiunii Catolice chiar și în anii grei ai războiului. Moarte lui este o pierdere mare pentru întreagă biserica dar mai ales pentru archidieceza din Pisa care îi era atât de devotată.

— **Motivele convertirei Arhiepiscopului Ivanios.** Ex. Sa Mar Ivanios, Arhiepiscop de Betania în Trevancore, care la 20 Septembrie 1930 a părăsit jacobitismul înrând în Biserica Catolică, a acordat un

„interview“ unui ziarist dela Agenția Fides, căruia i-a expus motivele cari l-au determinat să se convertească. Caracteristica cea mai de seamă a Bisericii Catolice, zice Excelența Sa, stă în faptul că dânsa oferă omului o călăuză sigură în orice împrejurare a vieții, atât individuale cât și sociale. La aceasta concluzie am ajuns după multe considerații. Biserica catolică este singură adevărata personalizare a Creștinismului istoric, adică a religiei pe care Isus Christos o a adus în lume. În afară de aceea în lume sunt multe forțe cari cearcă să clatine înseși temelile societății. Studiile și observațiile mele m-au convins, că Biserica Catolică este singura instituție care a rezistat în trecut și poate să reziste și în viitor acestor forțe destrucitive. Ideea că Biserica trebuie să fie un organ viu a lui Christos își află expresiunea practică, sub orice aspect, numai în Biserica Catolică. Dânsa corespunde scopului pentru care Dumnezeu s'a făcut om: mântuirea indivizilor și a societății. Singur numai Biserica Catolică arată Calea, învață Adevărul și dă Viața care e în Isus Christos. Singur aceasta Biserică păstrează echilibrul just între autoritate și supunere, între libertatea individuală și datorințele sociale; ea singură asigură familiei locul datorit în societate. Afară de aceea, Msgr. Ivanios, s'a convins că diferitele tipuri de creștinism necatolic sunt insuficiente pentru ajungerea scopului pentru care Isus Christos a întemeiat Biserica. Intre diferitele puteri cari lucrează în contrast între sine, una singură forță există într'adevăr supra-națională, capabilă de a înfrăți toate popoarele și de a aduce omenirii o pace fiitoare. Intrucât e posibil a vedea în viitor, Biserica catolică e unica forță care poate da o stabilitate societății și a-i asigura progresul. În sfârșit ultimul paș spre convertire l-am făcut văzând starea deplorabilă a schismei. Cunoșteam bine învățătura creștină și totuși mă simțeam incapabil de a o aplica în biserica schismatică și aceasta imi cauza adânci măhniri. Convins că Biserica catolică este locuința Spiritului Sfânt pe pământ, simțeam că e păcat să rămân separat de dânsa. Provedința Divină m'a ajutat să fac acest pas, pânăce pe neobse vate m'am găsit în Biserica Catolică. — Așa vede lucrurile omul lipsit de prejudecăți și care nu este cuprins de patimi. Frații noștri cari sunt în aceleași condiții ar putea urma aceasta strălucită pildă.

— **Censura cinematografică.** Dintr'o relațiune anuală a oficiului pentru censurarea filmelor cinematografice rezultă, că acest oficiu în 1930 a examinat 2275 de lucrări, adică cam două milioane metri de film. Dintre aceste, 12 lucrări au fost respinse și 16 cu totul schimbate. Cauza acestor censuri au fost: rituri religioase batjocorite; membrii de familie regale luați în scenă; amorul liber, omoruri etc. Așa se face în Anglia dar nu la noi, unde toleranța a ajuns până acolo încât în fața unor reclame senzaționale injurioase la adresa oricărui creștin, publicate de ziarele necreștine din localitate pentru a face propagandă romanelor lui Zola puse la index, nimenia dintre cei chemați nu și-a ridicat glasul energic de protestare.

— **Din Rusia.** În Moscva s'a inaugurat la 15 Martie a. c. o „Universitate antireligioasă“, în care cursurile, conf. rînzele etc. vor fi toate îndreptate pentru a combate învățăturile diferitelor religii din lume. Câte sforțări nu se fac în acea nefericită țară pentru a stinge și ultima lumină a lui Dumnezeu pe acel sărman pământ, și pentru a smulge de suflete ultima nostalgie după Dumnezeu.

Numărul copiilor părășiți în Moscva în ultimul timp a crescut foarte mult. Grupuri mari de acești copii se adună prin piețele Moscvei de unde pleacă apoi ca să atace cartierele mărginașe ale orașului. Sovietele de acolo s'au hotărât să stărpească aceasta plagă. Au de gând să transforme fosta mănăstire Danilovsky într'un refugiu, unde acești copii vor fi supuși supravegherii armatei roșii.

— **Seminariști morți în decursul exercițiilor spirituale.** Numeroase au fost victimele și pagubele pe cari le-a cauzat cutremurul de pământ din Noua Zelandă. Pierderea cea mai mare au avut-o catolicii la Seminarul de sub îngrijirea Părinților Mariani de lângă Napier. Seminariștii sau întors abia în scara precedentă din vila de vară și făceau exercițiile spirituale de început de an. Predicatorul abia s'a retras din Capelă lăsând Seminariștii să mediteze asupra celor auzite, împreună cu alți doi preoți cari își făceau și ei exercițiile, când s'a întâmplat cutremurul. Frumoasa capelă s'a dărâmat cu totul omorând pe cei doi preoți și șapte seminariști. Ceilalți au rămas toți răniți. seminarul încă s'a ruinat cu desăvârșire.

BIBLIOGRAFIE

— **Tratatul dela Lateran și Statutul Internațional al Papalității.** (Studiu de drept internațional și istorie diplomatică), de *George Sofronie*, 80—144 pag. Oradea, Tip. Rom. 1931. — Prețul 100 Lei.

De profesor Sofronie dela Academia de drept din Oradea a dat un prețios studiu cu titlul de mai sus, în care nu numai analizează cu o temeinică competență (în p. II) acordurile dela Lateran, din punct de vedere al dreptului internațional, ci (în p. I.) permite și un prețios și interesant studiu istoric asupra dreptului internațional al Papalității. Cartea fiind scrisă în spirit obiectiv și cu o apreciabilă competență, tehnic foarte frumos executată, o recomandăm tuturor intelectualiilor, căci din ea se vor alege cu multe și prețioase cunoștințe istorice și de drept internațional. Se poate comanda la „Soc. Sf. Ioan Gură de Aur“ Oradea și la toate librăriile din țară.

— **Viețile Sfinților pe luna Ianuarie.** Culegere de C. S. Iași, 1931. 160—124 pag. — Prețul 15 Lei. — Această cărticică edată de „Presa Bună“ din Iași cuprinde viața fiecărui sfânt din luna Ianuarie după calendarul latin. Viețile sfinților sunt edificatoare; pagubă că nu cuprinde și viețile sfinților orientali mai însemnați din aceeași lună. — O recomandăm celor ce vreau să se alimenteze cu astfel de hrană plăcută.

— **Luna Euharistică.** — Reflexii și rugăciuni. Traduse și culese de Pr. Dr. *Simeon Chiș*, spiritual seminarial la Gherla. Gherla 1931. 160—128 pag. — Prețul 15 Lei. — O prețioasă cărticică pentru iubitorii sfintei Eucharistii și adoratorii Inimei lui Isus. Cuprinde 31 scurte reflexii pentru fiecare zi a lunii (Iunie?) și rugăciuni înainte și după Cuminecare; devoțiunii către Preași. Inimă a lui Isus, Instrucțiuni despre Apostolatul rugăciunii etc. — O recomandăm cu toată căldura Preoților e foarte folositoare pentru întemeierea unei asociații religioase în cinstea Preașintei Inimi.

— **A apărut: Drepturi și Datorii în familia creștină,** de Păr. Dr. Al. L. Tăutu, 120—36 pag. Editura Congregației și conducerea „Bunavestire“ a elevelor gr. cat. din Oradea. Costă 10 Lei la „Soc. Sf. Ioan Gură de Aur“ O expunere clară și concisă dreptului și a datoriei de iubire și fidelitate, de maternitate resp. paternitate și de-a educa copiii în familia creștină. Autorul se ocupă și combate și practicile neomalthusiane din zilele noastre. — E potrivită pentru a lămurii pe credincioși și preoți despre acest greu și dureros punct al moralei creștine. O recomandăm, cu atât mai vârtos, că beneficiul ei net servește pentru sporirea fondului Congregației elevelor gr. cat. din Oradea, căreia păr. autor ediția îi-a cedat-o în editură și proprietate.

Programul

serviciilor divine în bisericile române unite din Oradea pentru întreaga săptămână a patimilor Domnului nostru Isus Hristos și pentru sărbătorile Învierii Domnului.

In biserica Catedrală: || In biserica din Oradea-Olosig:

In sfânta și marea Luni:

la 7 ore dim.: Mâncat și ora I. || la 8 ore dim.: Mâncat, orele canonice și Liturghia
la 9 dim.: Orele canonice și Liturghia Preasfințitelor. || Preasfințitelor.

In sfânta și Mărea Marți:

ca și Luni. || ca și Luni.

In sfânta și marea Miercuri:

ca și Luni și Marți. || ca și Luni și Marți.

In zilele de Duminică, Luni, Marți și Miercuri din săptămâna mare la orele 7 seara se vor ține exerciții spirituale pentru toți credincioșii din Oradea în biserica parohială din Oradea-Olosig.

In sfânta și marea Joi:

la 7 ore dim.: Mâncat și Liturghie. || la 7 ore dim.: Mâncat, Inserat cu Liturghia Sf. Va-
la 9 ore dim.: Inserat și Liturghia Sf. Vasile cel sile cel Mare.
mare cu sfințirea Mirului și spălarea picioarelor. ||
la 7 ore seara: Oficiul sfințelor și mântuitoarelor Pa- || la 6 ore seara: Oficiul sfințelor și mântuitoarelor
timi ale Domnului nostru Isus Hristos. || Patimi ale Domnului nostru Isus Hristos.

In sfânta și marea Vineri:

la 9 ore dim.: Oficiul orelor. || la ora 8 dim.: Oficiul orelor.
la 3 ore d. m.: Inserat. || la 4 ore d. m.: Inserat, Prohodul Domnului cu în-
la 7 ore seara: Prohodul Domnului cu predică și în- || conjurarea bisericeii și apoi Mâncat.

In sfânta și marea Sâmbătă:

la 9 ore dim.: Inserat cu Liturghia Sf. Vasile cel Mare. || la ora 8 dim.: Inserat cu Liturghia Sf. Vasile cel Mare.

Duminica Învierii Domnului:

la ora 4 dim.: Ieșire pentru Înviere, Mâncat solemn || la 5 ore dim.: Ieșirea pentru Înviere, Mâncat și
și apoi Liturghia I. || Liturghie solemnă.
la 8 ore dim.: Liturghia II. || la 10 ore dim.: Liturghia II.
la ore 10 dim.: Liturghie Pontificală cu predică. || la 3 ore d. m.: Inserat.
la ore 4 d. m.: Inserat solemn. ||

Luni, ziua II. de Paști:

la 7 ore dim.: Mâncat și Liturghie. || la 7 ore dim.: Mâncat.
la 9 $\frac{1}{2}$ ore dim.: Liturghie cu predică. || la 8 ore dim.: Liturghie.
la ore 11 a. m.: Liturghie. || la 10 ore dim.: Liturghie Pontificală cu predică.
la ore 3 d. m.: Inserat. || la 3 ore d. m.: Inserat.

